

...-i Törvényszék
...szám

A ..-i Törvényszék a ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) törvényes képviselő által képviselt kk. felperes neve (...) felperesnek - ... (...) ügyvéd által képviselt alperes neve (...) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a ...-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. október 7. napján meghozott ... számú ítéletével szemben a felperes részéről 98., az alperes részéről 97. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 123.490.- (százhuszonháromezer-négyszázkilencven) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

A fennmaradó 379.650.-(háromszázhetvenkilencezer-hatszázötven) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

A másodfokú eljárásban felmerült perköltségeiket a peres felek maguk viselik.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a 2013. szeptember 13. napi munkabalesettel összefüggésben fizessen meg 15 napon belül a felperes részére vagyoni kártérítésként 21.000.-Ft kórházi ruházati költségtérítést, és ennek 2013. szeptember hó 13. napjától, 49.000.-Ft látogatási költséget, és ennek 2013. szeptember hó 24. napjától, 77.175.-Ft gondozási költséget, 28.000.-Ft háztartási kisegítő költséget, 89.250.-Ft élelemfeljavítási költséget, 29.750.-Ft művelődési költséget, 31.500.-Ft telefonköltséget, 59.500.-Ft közlekedési költséget, 1.158.433.-Ft keresetkiesést, valamint ezeknek 2014. január 13. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév 1. napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

A bíróság a fentieket meghaladóan előterjesztett vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelmeket elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 180.914.-Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 77.180.-Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az állam által előlegezett 150.230.-Ft szakértői munkadíjból és tanúdíjból 36.806.-Ft perköltséget. Megállapította, hogy a fennmaradó 113.424.-Ft-ot az állam viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 92.451.-Ft feljegyzett kereseti illetéket, megállapította, hogy a további 284.904.-Ft feljegyzett illetéket az állam viseli.

- [2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint ... felperes szülője 2013. augusztus hó 19. napjától az alperes alkalmazásában állt, magyarországi és németországi munkavégzési hellyel, egyéb építési és szerelési, ács-segédmunkás munkakörben. 2013. szeptember hó 13. napján ... -ben munkavégzés közben balesetet szenvedett. A baleset úgy következett be, hogy ...-t zsaluk bontására osztották be, egy vasbeton fal kizsaluzását követően. A zsalufal mögé ment, azok összekötő csavarját kivette, eközben a darus a belső zsalut elemelte, így a külső zsalutábla ...-ra dőlt.

... 2016. szeptember hó 4. napján elhunyt. A halála nem a munkahelyi balesettel összefüggésben keletkezett fizikai sérülések miatt következett be.

A felperes a 2017. október 9. napján a felperesi jogelődöt ért munkahelyi baleset miatt terjesztett elő vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránt keresetet.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, és hivatkozott az igények elévülésére.

- [3] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a néhai ... által előterjesztett, 4.M.248/2016. szám alatt iktatott ügyben a keresetlevél bíróság általi, 2016. szeptember 26. napján az alperes részére történő kézbesítése a 3 éves elévülési időt megszakította.

A külföldi munkavégzésre szóló munkaszerződés kiegészítés vizsgálata alapján megállapította, hogy mivel az a ... -on érvényben lévő szabályokat a felek jogai és kötelezettsége körében a munkavállaló oldaláról behívta, azok megtartását a munkáltató részéről is vizsgálni kellett. Emellett a bíróság figyelembe vette a ...-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ... számú ügyében hozott ítéletben foglaltakat. A ...-i Törvényszék ... szám alatti ítéletében megállapította, hogy ... az oktatási napló bejegyzése és a tanúvallomások alapján részletes kioktatásban nem részesült, csupán általános munkavédelmi oktatást kapott. A kapsok idő előtti eltávolítása nem a sérült munkavállaló elháríthatatlan magatartása, hanem a munkáltató felelősségi körébe tartozik. A munkabaleseti jegyzőkönyv is a gyakorlat hiányát jelölte meg a figyelmetlenség mellett a baleset egyik kiváltó okaként. Ez szintén a foglalkoztató terhére esik.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok együttes értékelése alapján megállapította, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége a baleset bekövetkeztével összefüggésben fennáll, hiszen a munkaviszonyból eredő munkabaleset következett be, és nem állt fenn a munkáltató mentesülését jelentő körülmény.

A munkabaleset bekövetkeztének körülményeire meghallgatott tanúk vallomásaiban foglaltaknak az igazságügyi szakértői véleményben foglaltak összevetésével arra jutott, hogy a munkabaleset

bekövetkeztével okozati összefüggésben álló, az alperes által kifejtett munkáltatói magatartás, mint a munkafolyamatok betanításának módja, annak felületes volta olyan körülmény, amire a munkáltató képes hatást gyakorolni. Mindemellett a munkavállaló közrehatása is szerepet játszott a baleset bekövetkeztében, amelyet a német hatósági megállapítások a figyelmetlenség, mint a baleseti jegyzőkönyvben megjelölt hiba tényszerűen is alátámasztottak, valamint a sérülttel hasonló munkakörben dolgozó tanúk vallomása alapján a mindennapi élettapasztalatot figyelmen kívül hagyó, gondatlan munkavégzésre került sor. Így a munkáltató vétkes magatartása mellett a munkavállaló vétkes magatartását is megállapította, annak mértékét 30%-ban mérlegeléssel határozta meg.

Az elsőfokú bíróság a vagyoni kártérítés körében az egyes tételek összegét a kármegosztás arányára tekintettel határozta meg. Az alperesi összezszerűségeket nem vitató nyilatkozatra tekintettel a kórházi ruházat költségét 21.000.-Ft-ban, a látogatás költségét 49.000.-Ft-ban állapította meg. A gondozási költség megállapításához figyelembe vette a ... tanúvallomásában foglaltakat, és azt kéthavi összegben 77.175.-Ft-ban ítélte meg. A háztartási kisegítő költség havi 20.000.-Ft-os igényét kéthavi összeg vonatkozásában 28.000.-Ft összegben határozta meg. Az élelemfeljavítás felperes által kért napi 500.-Ft-os költségét 89.250.-Ft általános kártérítésként határozta meg, a művelődési költség 29.750.-Ft összegét is a szokásos mértéket meg nem haladó összeg alapján általános kártérítésként ítélte meg. A többlettelefonköltséget az alperes által is elismert kéthavi összegben állapította meg. A közlekedési költség összegét a 170.000.-Ft-tal szemben a benyújtott iratok, valamint tanúvallomás alapján mérlegeléssel 85.000.-Ft összegben állapította meg, és általános kártérítésként ennek 70 %-a megfizetésére kötelezte az alperest. A keresetkiesés vonatkozásában a keresetben megjelölt összeg 70%-a megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság a gyógyszer, fájdalomcsillapító havi 10.000.-Ft-os költsége tekintetében nem látta bizonyítottnak azok felmerülését, továbbá a nehezebb háztartási munkák elvégzése miatt felmerülő többletköltségeket sem. Az ezt meghaladó kárelemek tekintetében, mint erőmegfeszítési járadék a nem szabályosan előterjesztett, csupán az összegzésben fellelhető jogcím tekintetében a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a felperes 3 millió Ft nem vagyoni kártérítés iránti igényét teljes egészében elutasította. A régi Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára és 85. § (1) bekezdésére hivatkozva megállapította, hogy a nem vagyoni kártérítési követelést csak a személyiségi jogában megsértett károsult személyesen érvényesítheti, az anyagi jogi jogutódlás alá nem eshet, átszállása más személyre mind élők között, mind halál esetén kizárt.

[4] Az ítélettel szemben mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a keresetnek történő helytadást, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel helytállóan, olyan tanút nem hallgatott meg, mely tanú nyilatkozata a felelősségi arányt jelentős módon

megváltoztatta volna. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a kórházi költség kapcsán a keresethez képest a késedelmi kamatot pár nappal későbbre datálta. A többi tételt tekintve sem érthető, hogy miért olyan számokat határozott meg, továbbá érthetetlen, hogy miféle alapra helyezkedve mérlegelt úgy a bíróság, hogy a megítélhető arányszám 30-70%.

Kifogásolta, hogy a bíróság ... tanút érdemi magyarázat nélkül nem idézte meg, ráadásul erre vonatkozóan az ítéletben sem adott számot. Ez az a hiba, amely meg kell, hogy változtassa a felelősségi arányt. Álláspontja szerint legalábbis aránytalan a mérték, amely legfeljebb az 5%-ot érhetné el. A bíróság továbbá az erőmegfeszítési járadék kapcsán azt érdemi és konkrét indokolás nélkül elutasította, holott a kérelem a jogszabálynak megfelelően volt előterjesztve. A nem vagyoni kártérítés kapcsán hivatkozott a 21. számú irányelv rendelkezéseire, valamint a hozzátartozó elvesztéséből eredő nem vagyoni kárigényre vonatkozó eseti döntésekre.

- [5] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárás lefolytatására utasítását.

Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete hiányosan megállapított tényálláson, téves jogi következtetéseken, és téves bírói mérlegelésen alapul, ezért az ítélet megalapozatlan és törvénysértő. Álláspontja szerint nem helytálló az elsőfokú bíróság elévülés vizsgálata körében kifejtett álláspontja. A számú eljárásban az ügyvéd néhai ... képviselőjében eljárva ... halálát követően terjesztette elő a keresetet. Törvénysértő az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy ez a keresetlevél alkalmas volt joghatás kiváltására. Amennyiben a Ptk. 326. § (2) bekezdését figyelembe vesszük, akkor is a jogutód felperesnek az alperessel szemben a jogelőd halálának időpontja alapján a kereseti kérelmét 2017. szeptember 4. napjáig kellett volna előterjesztenie.

Tévesnek tartotta továbbá az elsőfokú bíróság indokolását a tekintetben is, hogy kármegosztásnak van helye akként, hogy a munkáltatót 70%-ban terheli felelősség a munkahelyi baleset bekövetkezésében. Hivatkozott rá, hogy a német rendőrség az alperesi munkáltató felelősségét nem állapította meg, hanem azt rögzítette, hogy a baleset kizárólag néhai ... felróható magatartása miatt következett be. Elfogadhatatlannak tartotta, hogy az ügyben szerzett szakértői véleményt megalapozottnak tekintette a bíróság.

Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozik a ...-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ... szám alatt folyamatban lévő ügyben hozott másodfokú ítélet megállapításaira. Ezen eljárás ugyanis társadalombiztosítási ellátások megtérítésére irányult az Ebtv. alapján, tehát teljesen más felelősségi szabályok figyelembevételével.

- [6] A törvényszék az iratok felülvizsgálata alapján megállapította, hogy a felperes és az alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást megfelelően állapította meg, mely tényállás a lefolytatott bizonyítással is összhangban áll.

Erre tekintettel az a másodfokú felülbírálat alapját is képezte. Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes egészében, annak indokolásával pedig nagyrészt egyetért a törvényszék.

- [7] Az alperes elévülési kifogására tekintettel a törvényszék elsődlegesen az elévülés kérdését vizsgálta. Nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben, hogy a károsult munkavállaló halálát követően benyújtott, és az alperesnek kézbesített kereseti kérelem megszakította volna az elévülést, tekintettel arra, hogy a keresetlevél benyújtásakor néhai ... perbeli jogképessége már nem volt, így joghatályos keresetlevél nem került előterjesztésre.

Ugyanakkor kiskorú felperes neve igényérvényesítési jogosultsága néhai ... 2016. szeptember 4-én bekövetkezett halálával nyílt meg. Az igényérvényesítési jogosultság tényleges gyakorlásához azonban a jogutódi minőség igazolása szükséges, így a jogutódi mivolt igazolásának lehetőségéig nyugodott az elévülés.

Az elévülés nyugvása addig tartott, amíg a hagyatéki leltár felvétele alapján nyilvánvalóvá nem vált, hogy néhai ...-nak nincs vagyona, így hagyatéki eljárás lefolytatására nem kerül sor, hanem öröklési bizonyítvány kiállítására van lehetőség. A hagyatéki leltár felvétele 2016. december 12. napján történt meg, így a felperesi jogutód ezen időponttól kérhette az öröklési bizonyítvány kiállítását, ekkor szűnt meg az akadály az igény érvényesítésére.

A régi Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján ezen időponttól számított egy éven belül érvényesíthető az igény, mely határidőn belül, 2017. október 9-én a kereseti kérelem előterjesztésre került. A személyiségi jogsértés tekintetében pedig a Munka törvénykönyve 5 évben határozza meg az elévülési időt, ebben a körben az elévülés fel sem merült.

- [8] Másodlagosan a törvényszék a kártérítési felelősség fennállását vizsgálta. Ebben a körben azt kellett vizsgálni, hogy kizárólag a felperes vagy az alperes, vagy mindketten felelősek voltak-e a munkahelyi baleset bekövetkezéséért. A munkahelyi baleset megtörténtét az alperes sem vitatta, munkabaleseti jegyzőkönyvet vett fel az ügy kapcsán, így ezt a bíróság tényként fogadta el. A munkáltató felelősségének megállapítása körében a törvényszék egyetért az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is. E körben kiemeli, hogy az alperes kizárólag abban az esetben menthette volna ki magát a felelősség alól, amennyiben bizonyítja, hogy a baleset kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása miatt következett be. Ezt az alperes a peres eljárás során nem bizonyította. Utal a törvényszék a ...-i Törvényszék ... szám alatti ítéletében foglaltakra is, amely ugyancsak vizsgálta a foglalkoztatási szabályok megsértését, és megállapította azt, amit a munkáltató terhére rótt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok, iratok alapján nem néhai ... kizárólagos elháríthatatlan magatartása vezetett a baleset bekövetkezéséhez, e körben helytálló volt az elsőfokú bíróság indokolása. Helyesen hivatkozott arra is az elsőfokú bíróság, hogy nem csupán a német előírásokat és törvényeket kellett figyelembe venni és alkalmazni a baleset bekövetkeztének vizsgálata során, hanem a magyar szabályozást is. Így figyelembe kellett venni a Munka törvénykönyvét, valamint a magyar munkavédelmi szabályokat is. Maga a munkaszerződés kiegészítés is tartalmazta azt a

rendelkezést, hogy néhai ...-nak mind a német, mind a magyar szabályokat be kell tartania. Ebben a körben a kötelezettség ugyanúgy terhelte az alperest is.

A kármegosztás körében beszerzett bizonyítékok, tanúvallomások és a törvényszék által is aggálytalannak elfogadott szakértői vélemény alapján mérlegeléssel helyesen állapította meg a felelősség mértékét az elsőfokú bíróság. Néhai ... felelőssége abban állapítható meg, hogy a kapott utasítást minden kontroll nélkül végrehajtotta, és az ankerszárat eltávolította. A törvényszék a mérlegeléssel megállapított kármegosztás felülmérlegelésére nem látott kellő alapot, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított kármegosztást fogadta el.

Nem látta szükségesnek a törvényszék ... tanúkenti meghallgatását sem. Az elsőfokú bíróság az egyéb bizonyítási eljárásból feltárta, hogy a balesethez vezető munkafolyamatot utasításra végezte a felperesi jogelőd, és nem vitatta azt sem, hogy a darukezelő látta vagy rálátása volt a történésekre, e körben lényegében a felperesi előadással egyezően állapította meg a tényállást. A tanú meghallgatása a kármegosztás arányán nem változtatott volna, mivel a balesetet magát nem látta, a munkavállaló balesetet előidéző tevékenységéről ismerettel nem rendelkezik.

A kórházi ruházati költségterítés kapcsán a kamat kezdő időpontját helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a baleset bekövetkeztének napjától kezdődően. A felperes ugyanis a balesetet megelőző időponttól, szeptember 9-től kérte azt megállapítani, visszamenőleges kamatfizetési kötelezettség megállapítására pedig nincs lehetőség.

- [9] Arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy az erőmegfeszítési járadék iránti követelését összecszerűen a keresetben határozottan előterjesztette. Ugyanakkor a felperes nem adta indokát annak, hogy ezen igényét mire alapítja. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet helyesen osztotta ki, felhívta a felperest, hogy a kártérítési elemek körében az egyes kereseti követelések fennállta és azok összecszerűségének bizonyítására bizonyítási indítványait terjessze elő. A felperes felhívás ellenére az erőmegfeszítési járadék összecszerűségét nem bizonyította. Erre tekintettel a törvényszék nem a kereset előterjesztésének hiánya, hanem bizonyítottság hiánya miatt találta megalapozatlannak az igényt.
- [10] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher kiosztása után a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján állapította meg a vagyoni igények összegét, ennek felülmérlegelésére sem látott lehetőséget, illetve okot a másodfokú bíróság. A beszerzett bizonyítékokból a másodfokú bíróság szerint sem volt más következtetés levonható, és nem volt olyan bizonyítás, amit a törvényszék megítélése szerint indokolatlanul nem folytatott volna le az elsőfokú bíróság.
- [11] A nem vagyoni kártérítés körében egyetért a törvényszék az elsőfokú bíróság jogi okfejtésével. A személyiségi jogsértéssel kapcsolatos igény kizárólag személyesen érvényesíthető. A következetes bírói gyakorlat szerint a jogutód kizárólag abban az esetben érvényesítheti a személyiségi jogsértéssel kapcsolatos igényt, ha a jogosult személyesen már az igényt személyesen érvényesítette, és a perben kerül sor jogutódlásra.

A felperes csak a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a hozzátartozó elvesztése alapot ad a nem vagyoni kártérítés megítélésére. Az elsőfokú eljárásban azonban néhai ... személyes joga alapján, tehát az elhunyt személyében ért kár miatt érvényesítette a nem vagyoni kárigényt. Ilyen keresetmódosításra a fellebbezési eljárásban már nincs mód. Ugyanakkor az igény nem alapos, mert egyértelmű tény volt már az elsőfokú eljárásban is, hogy néhai ... halálesete semmilyen összefüggésben nem áll a balesettel.

A kármegosztás felperes terhére történő érvényesítésének az oka pedig az, hogy a felperes jogutódként nem érvényesíthet több igényt, mint ami a felperesi jogelődnek megítélhető lett volna.

- [12] A fenti indokolásbeli módosítással, illetve kiegészítéssel az érdemben helyes elsőfokú ítéletet a törvényszék a régi Pp. 253. § alapján helybenhagyta.
- [13] A másodfokú eljárásban mindkét fél pervesztes lett.

A felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

A törvényszék az alperes által helyesen megjelölt 1.543.608.-Ft fellebbezési érték alapulvételével az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján az alperes által feltüntetett 6% helyett a fellebbezett összeg 8%-ának megfizetésére kötelezte az alperest fellebbezési illetékként.

- [14] Tekintettel arra, hogy sem a felperes fellebbezése, sem az alperes jogalap tekintetében előterjesztett fellebbezése nem vezetett eredményre, a törvényszék a pervesztesség arányát egyformának tekintette mind a két peres fél vonatkozásában, ezért úgy határozott, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

..., 2020. január 21.

... sk. a tanács elnöke

... sk. előadó bíró

... sk. bíró